

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618205244
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618205244.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u starej matky: E. C. XXX, XXX XX R. F. O., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: C. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: T., toho času bytom: Č. I. XXX/X, XXX XX T., štátny občan Slovenskej republiky a M. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. C. XXX, XXX XX R. F. O., toho času bytom H. XX, XXX XX H., štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu starej matky L. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. C. XXX, XXX XX R. F. O., toho času bytom E. C. XXX, XXX XX R. F. O., štátny občan Slovenskej republiky, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/66/2015-71 zo dňa 16.12.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.01.2016 tak, že maloletá M. Q., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, všestranný vývoj, výživu maloletého dieťaťa a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

II. V podstatných veciach p o t r e b u j e súhlas rodičov.

III. Matka C. Q., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á počnúc dňom právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletej M. Q., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

IV. Otec M. J., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý počnúc dňom právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletej M. Q., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

V. Súd u r č u j e nad výchovou maloletej M. Q.Ó., nar. XX.XX.XXXX dohľad, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Obce R. F. O., Základnej školy R. F. O. a pediatra E. P. Q., v ktorej zdravotnej starostlivosti sa maloleté dieťa nachádza, po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 28.11.2018 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa L. P. na zverenie maloletej M. Q., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Navrhovateľka uviedla, že rodičia maloletého dieťaťa nejavia záujem o dieťa. Od septembra 2018 sa maloleté dieťa nachádza výlučne v starostlivosti starej matky, stará matka mu zabezpečuje všetku výchovu a starostlivosť. S dieťaťom navštevuje pediatra, chodí do školy na rodičovské združenia a zabezpečuje mu všestrannú starostlivosť. Otec odišiel z domácnosti za prácou, našiel si priateľku, s ktorou toho času čakajú dieťa, žije v H., pracuje v Q.. Maloleté dieťa nekontaktuje, nejaví žiadny záujem, na dieťa neprispieva nijakou finančnou hotovosťou. Matka sa maloletého dieťaťa zriekla, dieťa bolo Okresným súdom Veľký Krtíš zverené do osobnej starostlivosti otca. Matka dieťa nijakým spôsobom nekontaktuje, nejaví žiadny záujem a neprispieva na výživu a výchovu maloletej žiadnou finančnou sumou.

2. Otec ani matka maloletého dieťaťa sa k návrhu na zverenie maloletej M. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky písomne nevyjadrili.

3. Matka maloletého dieťaťa sa na súdne pojednávania nedostavila, hoci bola riadne a včas predvolaná, svoju neprítomnosť nijakým spôsobom neospravedlnila ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Preto súd vec prejednal bez prítomnosti matky maloletého dieťaťa v súlade ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku a § 31 Civilného mimosporového poriadku.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky L. P., kolízneho opatrovníka, maloletej M. Q., otca maloletého dieťaťa M. J., prečítaním rodného listu maloletého dieťaťa, lustrácie navrhovateľky v evidencii priestupkov, odpisu Registra trestov GP SR navrhovateľky, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 25.04.2019, odpovede Obecného úradu R. zo dňa 25.04.2019, potvrdenia psychiatricky E.. O. Š. o zdravotnom stave navrhovateľky, správy Základnej školy R. F. O. zo dňa 06.05.2019, správy Obvodného oddelenia PZ Lučenec zo dňa 20.05.2019, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v domácnosti starej matky, lustrácie navrhovateľky a rodičov maloletého dieťaťa v katastri nehnuteľností, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 25.05.2019, rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 1T/235/77 zo dňa 28.07.1977, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v domácnosti rodičov maloletého dieťaťa, spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/66/2015 a zistil tento skutkový stav:

5. Rodným listom maloletej M. Q., nar. XX.XX.XXXX mal súd za preukázané, že jej rodičmi sú matka C. Q.Ó., nar. XX.XX.XXXX a otec M. J., nar. XX.XX.XXXX.

6. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/66/2015-71 zo dňa 16.12.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.01.2016, bola maloletá M. Q. zverená do osobnej starostlivosti otca. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne počnúc dňom 01.12.2015.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov na adrese bydliska navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa L. P. E. C. XXX, R. F. O. vyplýva, že navrhovateľka je starobná dôchodkyňa, poberateľka starobného dôchodku vo výške 205,00 Eur mesačne. Maloletá M. je žiačkou 1. ročníka Základnej školy vo R. F. O.. Stará matka maloletého dieťaťa uviedla, že jej maloletá vnučka je zdravá a nie je liečená v žiadnej odbornej ambulancii. Pediatrom maloletého dieťaťa je MUDr. P. Q.. Spoločne žijú v podnájme v dvojizbovom byte, ktorý majú prenajatý od pána H. Z.. V uvedenom byte majú k dispozícii spálňu, obývaciu izbu, kuchyňu a špajzu. Na dvore rodinného domu sa nachádza suché WC. Byt je zariadený účelovým nábytkom a elektrospotrebičmi bežnej potreby. Maloletá spí v spálni, umýva sa vo vani. Zariadenie spálne tvoria dve šatníkové skrine, dve postele, gauč, tri kreslá, stolík pod televízor a televízor. Zariadenie obývacej izby tvorí obývacia stena, krbové kachle, stolík, televízor, konferenčný stolík a dva gauče. Kuchyňa je zariadená kuchynskou linkou, stolom, dvomi stoličkami a sporákom na pevné palivo. Byt je vykurovaný pevným palivom. Hygiena a čistota v domácnosti bola v čase sociálneho šetrenia na požadovanej úrovni. Výdavky v súvislosti s užívaním predmetného bytu predstavujú sumu 40,- Eur mesačne za nájomné, 40,- Eur mesačne za elektrickú energiu a 15,- Eur mesačne za DIGI. Navrhovateľka nie je vlastníčkou žiadneho hnutel'ného ani nehnuteľného majetku.

V súvislosti s návrhom na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľka kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu, ako aj na dôvodoch v ňom uvedených. O zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti žiada z dôvodu, že maloletá vnučka žije v jej domácnosti od septembra 2018. Rodičia o maloleté dieťa neprejavujú žiadny záujem, od uvedeného času ju rodičia ani raz nenavštívili, nie sú s maloletou v žiadnom kontakte,

neprispevajú na výživu maloletého dieťaťa žiadnou sumou. Stará matka zabezpečuje maloletej vnučke všetku výchovu a starostlivosť, s maloletou navštevuje pediatra, chodí do školy na rodičovské združenia. Otec maloletého dieťaťa žije v H., pracuje v Q.. Matka sa maloletého dieťaťa zriekla, Okresným súdom vo Veľkom Krtíši bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti otca. Z uvedených dôvodov navrhovateľka žiada, aby jej bola maloletá vnučka M. Q. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

V rámci sociálneho šetrenia vykonali pracovníci úradu vo veci zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky pohovor s maloletým dieťaťom. Maloletá súhlasila s vykonaním pohovoru bez prítomnosti starej matky a uviedla, že chodí do školy do „R.“, do prvej triedy. Má jedného kamaráta, ktorý sa volá A.. Kamarátky nemá. Najradšej má písanie. Doma sa hrá s bábikami a s dinosaurom. Býva so starkou. Ocko za ňou nechodí ani netelefonuje. Ani maminka ku nej nechodí. Pri starkej je jej dobre. Je u nej už dlho. Starká varí dobre, najradšej má špagety s kečupom. Má tu aj kamarátky na dvore, kde býva. Do školy chodí autobusom sama. Chce zostať bývať u starkej, lebo jej oco nedával jesť a spávala vonku aj s otcom pri kostole. Pri otcovi nebolo dobre.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe uvedených skutočností odporúča návrhu starej matky maloletého dieťaťa vyhovieť, vzhľadom na to, že stará matka má vhodné podmienky na výchovu maloletého dieťaťa a návrh starej matky je v záujme maloletého dieťaťa.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš prešetril pomery v domácnosti otca maloletej M. J.P., toho času bytom H. XX a v domácnosti matky maloletého dieťaťa C. Q., toho času bytom Č. I. XXX/X, T.. Otec maloletej M. J. toho času žije na adrese H. XX so svojou družkou C. P., nar. XX.XX.XXXX. Spoločne obývajú starý rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve matky C. P., D. P.. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj otec C. P. W. P. a brat C. P., ktorý je už plnoletý. Rodinný dom má štyri izby, kuchyňu, suché WC vo dvore, elektrinu, vodu majú zavedenú, kúria drevom. Otec maloletej sa vyjadril, že tu žijú približne druhý mesiac a nakoľko jeho družka je v stave tehotenstva, plánujú si v blízkej dobe nájsť vhodnejšie bývanie. Otec dieťaťa si privyrába brigádnicke, je poberateľom prídavku na dieťa vo výške 24,34 Eur mesačne na maloletú M. Q.. Ďalej uviedol, že sa s M. stretáva, naposledy to bolo asi pred desiatimi dňami v C.. Otec súhlasil s tým, aby bola jeho dcéra zverená starej matke L. P., u ktorej toho času aj býva, nakoľko on nemá stále prácu ani vhodné podmienky na bývanie.

Matka maloletej M. C. Q. toho času býva na ulici Č. I. XXX/X v T. v rodinnom dome so svojimi tromi maloletými deťmi G. Z., nar. XX.XX.XXXX, G. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Q., nar. XX.XX.XXXX a so svojím druhom G. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je nezamestnaný. Uvedený rodinný dom je vo vlastníctve starej matky G. Z.. Matka maloletej tu žije v podprízemnej časti rodinného domu, kde sa nachádzajú tri izby, z toho jedna je zariadená, v tejto aj bývajú. Izba je skromne zariadená rozťahovacím gaučom, jednou veľkou posteľou, postieľkou, televízorom a skriňou. Vodu majú zo studne, elektrina je zavedená, kúrenie je elektrické. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur mesačne a prídavky na deti vo výške 73,02 Eur mesačne. Matka nemá vlastné bývanie, je v obci T.Š. vedená ako bezdomovkyňa, predtým bývala na ulici Ž. Č.. XX a do tohto rodinného domu sa prisťahovala len nedávno. S maloletou M. sa videli asi pred pol rokom. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny konštatoval, že matka nemá vhodné bytové podmienky ani dostatok finančných prostriedkov na to, aby sa mohla starať o maloletú M..

9. Základná škola R. F. O. v písomnej správe zo dňa 06.05.2019 uviedla, že maloletá M. Q. navštevuje 1. ročník základnej školy. Školu navštevuje pravidelne bez vymeškávania. Do školy aj zo školy ju vodu stará matka - pani P.. Stará matka sa o M. stará v rámci svojich možností veľmi príkladne. Dieťa chodí do školy čisté, pripravené, nosí si pomôcky. Stará matka napriek nízkemu príjmu všetko nevyhnutné vyplatí načas. Na voliteľné platené akcie (napr. jednotlivé foteenie fotografom, návšteva školskej družiny, obedy) už pani P. peniaze nestačia. M. dosahuje v škole dobré výsledky. Je snaživá, stále sa hlási, rada číta a tiež má rada aj matematiku. Vždy vie, čo má robiť. Do kolektívu sa začleňuje trochu ťažšie. Deti ju na začiatku odmietali, ale postupom času si na seba zvykli a rešpektujú ju lepšie. V triede má najlepšieho kamaráta A.. Hrajú sa napríklad na zvieratká, na naháňačky. Niekedy rada supluje učiteľku - poučuje druhé deti. Stará matka sa zúčastňuje rodičovských združení a keďže je každý deň v škole, s triednou učiteľkou sú v stálom kontakte. Rodičia sa o M. nezaujímajú.

10. Zo správy obce R. zo dňa 25.04.2019 vyplýva, že otec maloletej M. J. sa v obci už dlhšiu dobu nezdržiava a obec o ňom nemá žiadne vedomosti. Navrhovateľka L. P. býva v prenajatom rodinnom dome so svojím druhom G. H.. Poberá starobný dôchodok a vychováva vnučku M. Q., ktorá navštevuje Základnú školu vo R. F. O..

11. Navrhovateľka je občanom Slovenskej republiky. Trvalý pobyt má hlásený na adrese R.L. F. O. XXX, v súčasnosti žije na adrese E. C. XXX, R. F. O.. Otec maloletej M. M. J. je synom navrhovateľky. Je rozvedená, starobná dôchodkyňa, jej starobný dôchodok podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni činí 212,40 Eur, z ktorého sa vykonávajú zrážky vo výške 4,88 Eur. Nie je vlastníčkou nehnuteľného majetku. V spôsobilosti na právne úkony obmedzená nebola. Nemá záznam v evidencii priestupkov. Podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru v Lučenci sa v súčasnosti voči nej nevedie žiadne priestupkové ani trestné konanie. Z lekárskej správy psychiatricky MUDr. O. Š. vyplýva, že navrhovateľka je samostatná, fungujúca, bez významného psychopatologického nálezu, bez potiaží po psychickej stránke a nie sú známe skutočnosti, ktoré by bránili zvereniu maloletej vnučky do jej náhradnej starostlivosti. Z odpisu registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplýva, že navrhovateľka L. P. bola rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 1T 235/77 zo dňa 28.07.1977 odsúdená za trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka; trest bol vykonaný dňa 16.11.1978. Rozhodnutím Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T 157/1979 zo dňa 26.06.1979 bola odsúdená za trestný čin ohrozovania pohlavnou chorobou a vírusom ľudskej imunodeficiencie na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5T 104/82 zo dňa 25.11.1982 bola odsúdená za trestný čin zanedbania povinnej výživy na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiace. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 8T/100/10 zo dňa 23.03.2011 bola odsúdená za trestný čin porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve na trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky do 08.04.2013 s probačným dohľadom. Trest bol navrhovateľke odpustený amnestiou 02.01.2013, na páchatel'a sa hľadí, akoby nebol odsúdený.

12. Otec maloletého dieťaťa M. J. má hlásený trvalý pobyt R. C. XXX, R. F. O., v súčasnosti však žije na adrese H. XX. Nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Poberá prídavok na dieťa od 01.06.2016 vo výške 24,34 Eur. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. Podľa správy kolízneho opatrovníka žije v spoločnej domácnosti s priateľkou. O maloletú M., ktorá mu bola zverená do osobnej starostlivosti rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš, sa nestará od septembra 2018 a nepripieva na výživu dieťaťa.

13. Matka maloletého dieťaťa má hlásený trvalý pobyt T., v súčasnosti žije v novom partnerom a tromi maloletými deťmi v obci T. na adrese Č. I. XXX/X. Vyživovaciu povinnosť má k piatim maloletým deťom. Nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Od 01.09.2018 poberá rodičovský príspevok na maloletého G. Z. vo výške 220,70 Eur. Od 01.01.2012 poberá prídavky na tri maloleté deti G. Z., G. Z. a E. Q. vo výške 73,02 Eur. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. V predmetnom konaní sa matka k návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nevyjadrila, hoci návrh na začatie konania, ako aj predvolanie na pojednávanie jej boli riadne doručené, a v konaní zostala nečinná. Podľa správy kolízneho opatrovníka nemá vhodné bytové podmienky, s rodinou žije v skromne zariadenej podprizemnej časti rodinného domu vo vlastníctve starej matky jej druha. O maloletú M. neprejavuje záujem a neplní si vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu.

14. Navrhovateľka L. P. na pojednávaní dňa 22.05.2019 uviedla, že súhlasí s tým, aby bola maloletá M. zverená do jej starostlivosti. Vnučka je u nej od septembra minulého roka, bývajú spolu samé dve v dvojizbovom byte. Priateľ starej matky jej pomôže, nebýva však s nimi. Navrhovateľka uviedla, že ľutovala dieťa, keď sa stretli minulý rok na jarmoku, kde bola vnučka s otcom. Dieťa hneď utekalo k starej matke, ktorá ho zobrala k sebe a odvtedy je u nej. Otec dieťaťa predtým tiež býval u navrhovateľky, ale utekal od nej aj s dieťaťom. Otec príde pozrieť dcéru, len keď si príde pre prídavky. Tie odovzdáva starej matke. Vidí teda dcéru raz za mesiac - dva - tri. Žiadne iné peniaze však na dcéru nedáva, ani jej nič nedonesie, a to ani žiadne hračky, sladkosti alebo iné veci. Odkedy je vnučka u starej matky, jej matka ju ani raz nevidela, nenavštívila, nevolala. Stará matka vnučku hneď prihlásila do základnej školy. Chodí aj na rodičovské združenia. Navrhovateľka uviedla, že je starobná dôchodkyňa, poberá dôchodok vo výške asi 215,- Eur, z čoho platí nájom, elektriку, aj to, čo vnučka potrebuje do školy. Ak jej to nevyjde z prídavkov na dieťa, platí to zo svojho a pomôže jej aj priateľ, hoci by nemusel. Navrhovateľka nevlastní žiadny dom, ani byt. V byte, v ktorom s vnučkou bývajú, sú v nájme.

K okolnostiam, za ktorých bol spáchaný trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, za ktorý bola v roku 1977 navrhovateľka odsúdená Okresným súdom Veľký Krtíš, navrhovateľka uviedla, že dieťa, ktoré bolo poškodené trestným činom - R., bola dcérou jej bývalého manžela. Navrhovateľka tvrdila,

že dieťa nebila, ale niekto iný, ona dieťa odniesla do nemocnice. Príbuzné jej bývalého muža (matka a sestra) chceli, aby sa rozišli, tak to povedali na ňu. Navrhovateľka bola jeden rok za tento trestný čin vo výkone trestu odňatia slobody. Keď sa vrátila, jej manžel mal už inú ženu.

K okolnostiam, za ktorých došlo k trestnému činu porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve, za ktorý bola navrhovateľka odsúdená Okresným súdom Veľký Krtíš v roku 2011, navrhovateľka uviedla, že sestra jej druhá bola opitá a chodila po dedine. Navrhovateľka ju odviedla domov a ona potom povedala, že ju zbila, čo navrhovateľka odmieta.

15. Otec maloletej M. M. J. uviedol, že súhlasí s tým, aby bola dcéra zverená do starostlivosti starej matky. Dieťa chce ísť k starej matke, od malička ju chce. Chodí tam aj do školy. Otec uviedol, že momentálne s priateľkou nemajú bývanie, v H. bývajú v malom domčeku. Chcú si nájsť iné bývanie. Niekedy chodí na brigádu do lesa, keď však prší, tak nie. Na brigáde si zarobí aj 20,- Eur. Za mesiac si takto privyrobí asi 50,- Eur. Hľadá si prácu. Poslal si žiadosť k zamestnávateľovi v E. P., odkiaľ mu oznámili, že mu budú volať, keď budú mať miesto. Otec maloletej uviedol, že chce a bude platiť výživné. Predtým tri mesiace pracoval v Trnave. Keď mal, tak dal dcére peniaze. Dcéru nechodí navštevovať, pretože sa pohádala s matkiným priateľom. Je pravdou, že keď bola M. v jeho starostlivosti, žili dva dni vonku, lebo otcova priateľka sa pohádala so svojou matkou. Vtedy sa stretli na jarmoku s jeho matkou L. P. a M. chcela ísť k nej. Otec uviedol, že okrem maloletej M. má ešte jedno maloleté dieťa - C. P., ktorý sa narodil dňa 19.05.2019.

16. Z výpovede maloletej M., ktorú súd vylúčil s poukazom na ustanovenie § 38 Civilného mimosporového poriadku a s objasnením o prebiehajúcom konaní v zmysle § 116 Civilného mimosporového poriadku, má súd preukázané, že jej želaním je zostať so starou matkou L. P.. Uviedla, že s otcom a jeho priateľkou pár dní žili vonku, pri kostole a spávala na lavičke. Vo R. F. O. chodí do školy, učiteľka sa volá E. Š.. Starká chodí na rodičovské združenie, aj jej podpisuje žiacku knižku. Mama sa neozýva. M. si nepamätá, kedy sa ozvala naposledy. Starká má manžela, ten býva s nimi. M. má vlastnú izbu, spáva sama. V byte sú dve izby. V druhej izbe, v obývačke, spáva starká s manželom. Starká M. nikdy neudrela. Keď neposlúcha, tak po mne len kričí. Starkin manžel je dobrý, nekričí. Starká s ňou chodí aj k doktorke, ktorá sa volá P..

17. Kolízny opatrovník odporúčal návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vyhovieť, pretože je to v záujme maloletého dieťaťa a nie je žiadna iná fyzická osoba, ktorá by mohla zabezpečovať potrebnú starostlivosť a výchovu maloletej. Stará matka má vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa. Kolízny opatrovník vykonal aj pohovor s maloletou M. ktorá uviedla, že chce žiť so starou matkou, lebo s otcom žili pod kríkmami ako bezdomovci a nemali čo jesť. Keďže súd predniesol trestnú minulosť starej matky, kolízny opatrovník vzhľadom na túto skutočnosť odporúčal nariadiť dohľad na výchovu maloletej.

18. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

19. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

20. Podľa § 44 ods. 3 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

21. Podľa § 44 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

23. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

24. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

25. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

26. Podľa § 45 ods. 5 zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

27. Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

28. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

29. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

30. Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

31. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

34. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

35. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

38. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

39. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

40. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

41. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťaťa. Obaja rodičia žijú v obciach v inom okrese, majú nových partnerov, sú bez stabilných bytových podmienok a bez zamestnania. Matka o dieťa neprejavuje žiadny záujem a neplní si voči nemu vyživovaciu povinnosť. Otec sa o dieťa zaujíma, len keď si príde do miesta trvalého pobytu vyzdvihnúť prídavok na dieťa. Navrhovateľka sa o maloletú M. stará od mesiaca

september 2018, keď dieťa, ktoré s otcom a jeho priateľkou niekoľko dní žilo bez domova, prespávali pri kostole, na lavičke alebo v kríkoch a dieťa bolo bez jedla, prijala do svojej starostlivosti a túto starostlivosť mu poskytuje aj v súčasnosti, a to vo svojej domácnosti. Navrhovateľka netrpí zdravotnými problémami, ktoré by jej bránili túto starostlivosť vykonávať. Medzi navrhovateľkou a maloletým dieťaťom sú vytvorené citové väzby. V doterajšej starostlivosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky. So zverením maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti súhlasila aj maloletá M.. Otec so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky rovnako súhlasil. Matka sa k návrhu nevyjadрила.

42. Nakoľko záujem maloletého dieťaťa si v súčasnosti vyžaduje, aby bolo zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom niet inej fyzickej osoby, ktorej by dieťa mohlo byť zverené do starostlivosti, súd návrhu navrhovateľky vyhovel a zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude zároveň dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach namiesto rodičov.

43. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka - stará matka maloletej M., bola v minulosti, cca pred 40 rokmi, právoplatne odsúdená za trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby a za tento trestný čin bola aj vo výkone trestu odňatia slobody, avšak rodičia maloletej v súčasnosti nemajú stále bývanie ani vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletú, o dieťa nejavia žiadny záujem, neplatia výživné a želaním maloletej M. je zostať v opatere starej mamy, ktorá, ako maloletá súdu vo výpovedi potvrdila, ju nikdy fyzicky netrestala, pričom starostlivosť starej matky o dieťa dobre hodnotí aj základná škola, ktorú maloletá navštevuje, voči starej matke v súčasnosti nie je vedené trestné ani priestupkové konanie a zverenie dieťaťa do starostlivosti starej matky odporúča aj kolízny opatrovník, súd návrhu starej matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel, avšak nad výchovou maloletej určil dohľad na obdobie 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Obce R. F. O., Základnej školy R. F. O. a pediatra maloletej M., keďže súd má za to, že záujem maloletej M. si uloženie výchovného opatrenia vyžaduje. Súd zdôrazňuje, že úlohou kolízneho opatrovníka bude predkladať súdu správy za účelom zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia (§ 37 ods. 7 a 8 zákona o rodine) štyrikrát ročne, teda každé tri mesiace.

44. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu, súd určil matke aj otcovi maloletého dieťaťa s prihliadnutím na ich príjem a majetkové pomery povinnosť prispievať na výživu maloletej M. v minimálnom rozsahu v súlade s § 62 ods. 3 zákona o rodine, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť, a zároveň rozhodol o spôsobe platenia výživného. Rodičia budú vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plniť na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

45. Výška výživného predstavuje zákonné výživné, ktoré je každý z rodičov povinný platiť bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vyplýva z ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a od 01.07.2018 predstavuje sumu 28,08 Eur.

46. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.